

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Diplomová práce

Za tím

Kamila Müllerová

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Katedra Výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění
Specializace Animovaná a interaktivní tvorba

Diplomová práce

Za tím

Kamila Müllerová

Vedoucí diplomové práce: Prof. akad. mal. Jiří Barta
Doc. MgA. Vojtěch Domlátil
Katedra výtvarného umění
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara
Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2022

Prohlašuji, že jsem umělecké dílo vypracovala samostatně a nejedná se o plagiát.

V Plzni 2022

.....

Obsah

1 Mé dosavadní dílo v kontextu specializace

2 Téma a důvod jeho tvorby

3 Proces přípravy, proces tvorby

3.1 Proces přípravy

3.2 Proces tvorby

4 Popis díla, technologická specifika, přínos práce pro daný obor

4.1 Popis díla

4.2 Technologická specifika

4.3 Přínos práce pro daný obor

5 Resumé

Ptáš se mne na mé dosavadní dílo v kontextu mé specializace.

Klasická animace není mojí vášní. Nejsem dost trpělivá. Mojí vášní je dívat se kolem sebe, dívat se a uvidět.

Edgar Degas řekl,

„Art is not what you see, but what you make others see.“

Mám tu větu ráda, hlavně ale proto, že s ní plně nesouhlasím.

A přesto, ráda tě nechám nahlédnout za svůj zrak.

Smýšlím o sobě spíše, jako o fotografovi. Snažím se tvořit tak, aby se film dal zastavit v každé sekundě a byl plnohodnotnou fotografií.

Ptáš se mne na téma, ptáš se proč.

Co jsem stvořila?

Sama se teď budu ptát. Budu se ptát proč. Budu se ptát co jsem potřebovala sama uvidět, prožít a pochopit. První ideu si nevybereš, pak tě to vláčí, táhne ruku a nutí psát, kreslit, být tam a fotit, sám nevíš proč, necháš se vést, jak v transu automatického psaní. Pak po seanci vidíš poprvé text, který ty sám jsi napsal, čteš a chceš ty sám pochytit jeho význam.

Co mi vedlo ruku?

Co skrze mne právě prošlo na svět?

Učili mě být tiše v lese. „Neruš zvíř.“ Jak kdyby i jelen v říji byl tiše, jak kdyby ptáci byli tiše, jak kdyby snad celý les byl tiše. Jak kdyby mě chtěli učit, že nejsem jednou z nich, těch co v lese nechovaj se tiše, součástí země. A tak nechovám se tiše, zpívám a říkám tak o sobě ptákům, křičím a říkám tak o sobě srnám, liškám, jelenům.

Protože vzpomněla jsem si, že jsem taky součástí kraje.

Žijeme v době, kdy máme strach. Strach, že země umírá, že nám umírá pod nohama.

Umíráme my, my jsme ona.

Žijeme v době, kdy máme strach a tak bijeme na poplach.

Ale já se nechci bát a nechci děsit dav. Nechci zemi ukazovat slabou a nemocnou.

Není nemocná, je všemocná.

Chci se do ní znovu zamilovat, chci se odnaučit, že já nejsem ona.

A chci zamilovat do ní dav. Aby se už nebál, ale věděl.

Dívej se.

Pachamama jí říkají Inkové. Mother Earth. Matka zem.

Ty jsi dítě.

Spěchající to neviděl. Zastav se a ona se začne pomalu svlékat.

Někdy si připadám výjimečná. Někdy stojím pod mostem v trávě plný nedopalků a psích hoven. To není hezký místo, nechceš se dívat, nechceš tam ani vkročit, i já chtěla jsem rychle zase utíkat na setkání v železobetonovýhó bunkru, dívat se ven z bezpečí zpoza skel, kdybych se nezastavila a nepodívala se Za to. A pak připadám si výjimečná, protože vím, že jsem tam byla sama, že lidé prošli, auta a tramvaje na mostě prosvištěly kolem. Byla jsem tam sama, těhle pár vteřin, minut, někdy hodin, nikdo kromě mne neviděl, ty patřily mne, odměnou za trpělivost.

A někdy se mi nechce být sama. Vidět a neukázat.

Jak kdyby se člověk chtěl jen nadechnout a nikdy vzduch z plic nevrátit zpět větru.

Jak kdyby tyhle chvíle, kdy se dívám, byl hluboký nádech a pak to ukázat svět, byl úlevný výdech.

A tak vydechnu. Vznikl film...že mi bylo krásně, tam pod mostem.

Protože to na co se teď díváš, to je ona i já, a teď i ty.

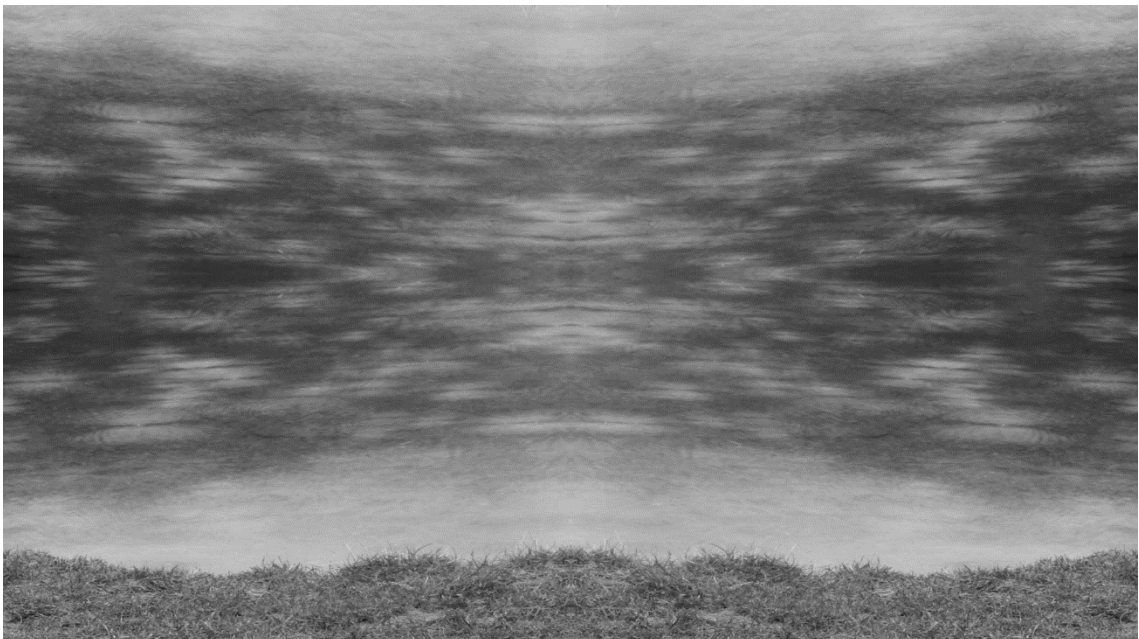
Nespěchej chvíli, železobeton se stavěl tak, aby vydržel věky, oni počkaj.

Zdalo by se, že jsem z reality stylizací vytvořila nerealistické obrazy, přesto snaha byla opačná, realitu prohloubit, prohloubit ji do té míry, aby bylo rozpoznáno to běžně neviděné, přesto přítomné. Dokonalost, provázanost, symetričnost.

V chaosu, mohlo by se zdát, že chybí řád. Je řád ve spleti větví? Mezi miliardou stonků trav? Ve věčně prchající vodě?...Je řád v závěji? Viděla jsem ornamenty sněhových vloček.

V opojení určitých drog, těch, které z pohledu spirituality pomáhají otevírat vědomí, člověk vidí kolem sebe ornamenty, svět se mu poskládá do fraktálů.

Je tohle všechno snad Za tím?

Ptáš se mne, jak to celé vzniklo, jaký byl proces přípravy a proces tvorby.

Proces přípravy líbil by se ti.

Byl podzim, procházela jsem se kolem zatopenýho lomu. Svět byl v páru, jen jeden korunami stromů dolů. Že prej nic není dvakrát, nic není stejný, v přírodě i v čase, nic není opakovatelný. Zrcadlil se o vodu.

To bylo poprvé a pak uběhl hodně dlouhý čas, místo během let, volalo mne víckrát a připomínalo mi tuhle hranici, která popírá neopakovatelnost v prostoru i čase.

Mám ráda ty chvíle, kdy objevuji prostor. Člověk je zprvu slepý a prostor banální, ale oko se začne brzy nudit celkem a pak...se čas zpomalí a svět se začne svlékat. Divadelní přestavení začalo, usad' se, teď něco uvidíš.

Mám ráda ten čas před natáčením, kdy hledám místa a chvíle.

Hledám to, čeho si nevšímají. Není to lov, jsou to námluvy...protože ono chce být viděno. A přesto, když najdu chvíli a prostor, mám pocit lovce. Mám tě!

Mám ráda proces natáčení. Mám ráda stát dlouho na onom místě a být plně s tím, na co se dívám. Mám ráda počítat údery srdce, na každý úder zmáčknout spoušť. Jak kdybych si to pomalu brala sebou, balila do kapsy, ten okamžik.

Když se dívám pro film, dívám se jinak. Dívám se pomalu a dívám se dlouho, čím déle a pomaleji se dívám, tím víc vidím. Vidím a žasnu.

V dosavadní tvorbě byl lov jiný, můj cíl byl jiný. Doposud musela jsem hledat. Hledala jsem řád v neřádu, a neřád v řádu. Upravovala jsem skutečnost tím, že jsem se dívala tam, co jsem chtěla a mířila i tvůj zrak tím směrem. Ale tenhle film je jiný. Mohla jsem se dívat, kam jsem chtěla, protože to co jsem hledala, to se dá najít všude.

Vše na břehu lomu odrazí zrcadlo vodní hladiny.

Proces tvorby líbil by se ti.

V tichu a bez hnutí.

Materiály jsou nafoceny bez využití automatické samospouště.

Musím být aktivní a přítomna po celou dobu focení, počítat vteřiny a tisknout spoušť snímek za snímkem...jsou jich tisíce.

Vnímám, že i tento proces, kdy na místě trávím dlouhé minuty i hodiny, soustředěná na proces, na fotografovaný objekt a místo, na pohyb světla, na pohyb celku, že i toto a nedokonalost tím zapříčiněná je důležitou součástí celého díla.

Vnímám, že v jakémkoli díle je stejně, jako výsledek, důležitý i proces vzniku.

Onen zážitek po čas tvorby, který pak vtiskne se do mého filmu.

Splývám s místem.

Jsem s místem.

V klidu a bez pohybu. Počítám.

Sama sebe uchvacovat.

Výsledné obrazy jsou vytvořeny zrcadlením. Ornamenty cíleně hledám.

Hledám místa ve fotografiích, které zrcadlením vytvoří konkrétní geometrický tvar.

Tento proces trvá hodiny.

Zprvu jsem jednala bez přemýšlení, nehledala jsem, jednoduše jsem snímek zazrcadlila na centrální kompozici a nechávala se překvapovat, vznikaly náhodné kompozice.

Obrazy byly banální, ale už tehdy jsem byla fascinovaná.

Čím déle jsem ale s touto technikou strávila času, čím více obrazů jsem nacházela, tím více jsem se nořila do nekonečna možností a proces jsem již mohla ovládat.

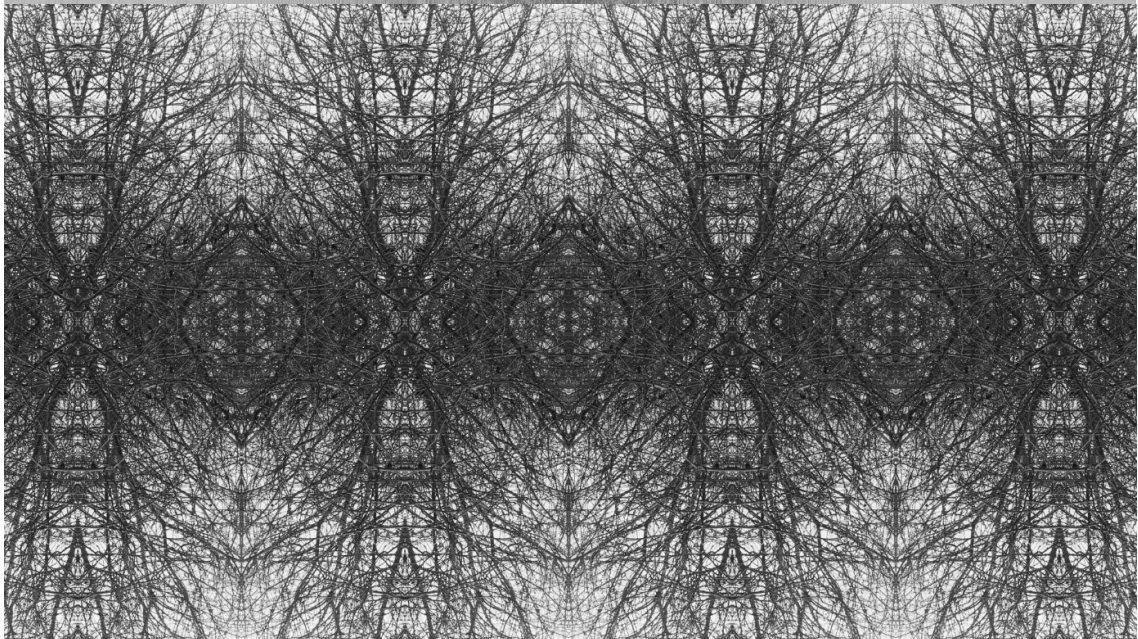
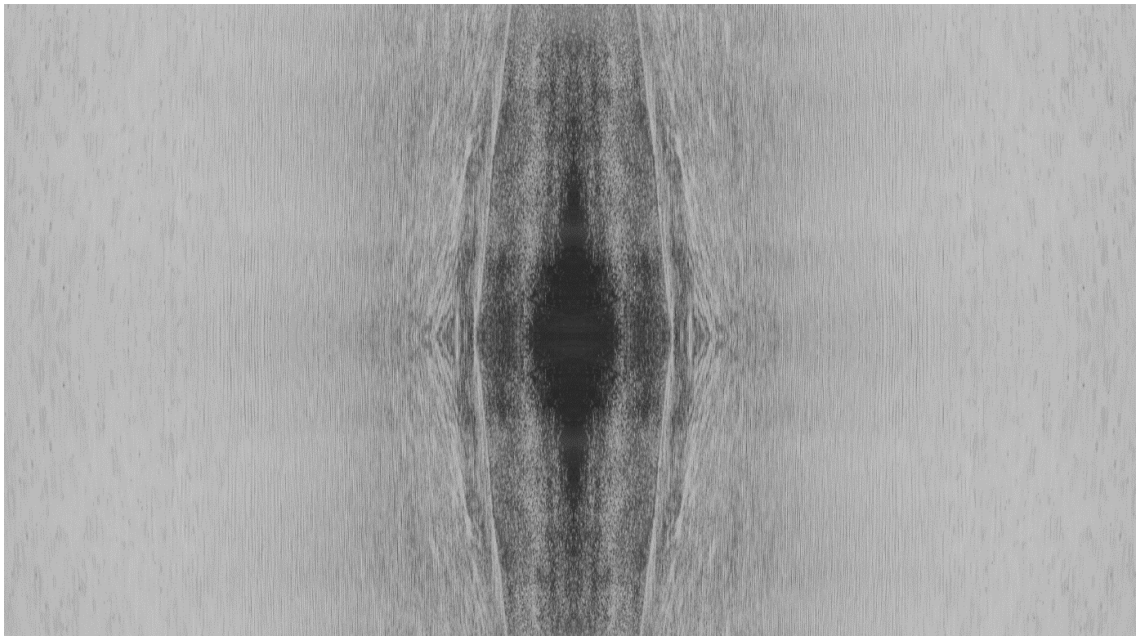
Pak už cíleně jsem v chaotické změti větví hledala konkrétní úhly a tvary, aby vytvořily dopředu promyšlené a kýžené ornamenty a kompozice.

Hledání lůna.

Zprvu tvořila jsem centrální kompozice tak, aby střed byl zdrojem pohybu, symbolem lůna, počátku života. Aby ze středu obrazu byl pohyb a život chrlen směrem k nám.

Žena. Porod. Výdech.

Pak v pokročilém procesu tvorby jsem se nechala unést a tvořila mnohačetné ornamenty, kde více, než pohyb, fascinovalo mne vytvořené krajkoví.

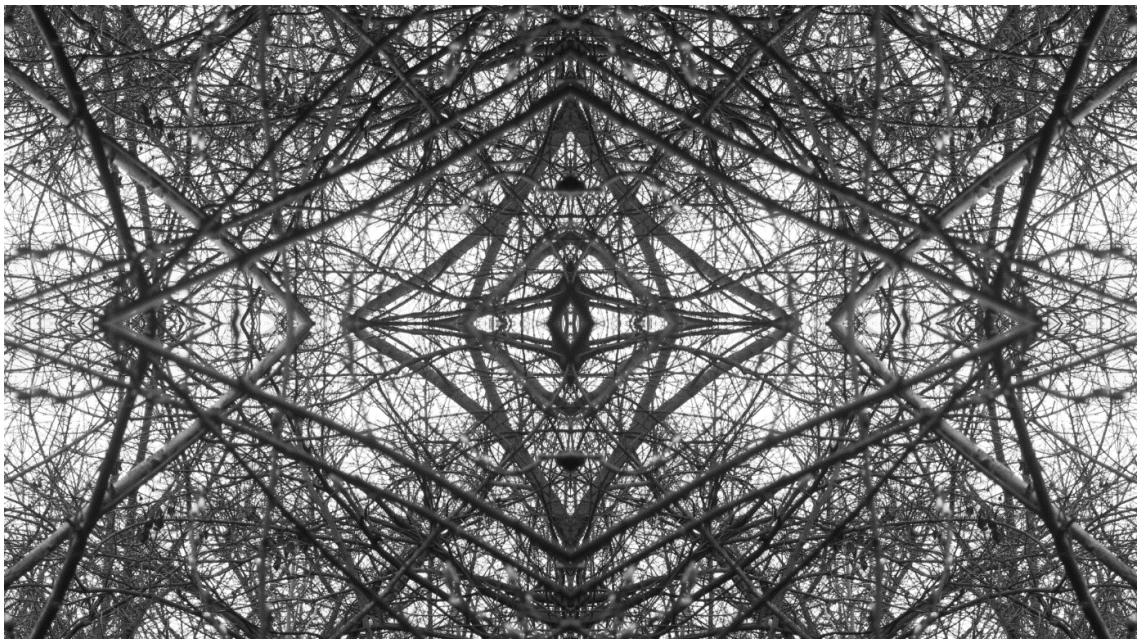
Ptáš se, co jsem stvořila.

„Na čem opravdu záleží? Film o prostředí kolem nás, o tom, čeho si tak málo všímáme a přesto na tom záleží nejvíce. Jsi toho součástí, ty jsi ona, ty jsi zem. Film o tom nepoznaném, o mystice a magii v krajině. O tom co je Za tím, za prvním pohledem.“

Černobílý autorský animovaný nenarativní film vytvořený technikami stop motion a time lapse.

Celková délka 8 min.

Hudební a zvuková složka je dílem skladatele Stanislava Pecháče.

Ptáš se jak.

Výsledné kompozice a ornamenty jsou vytvořené postprodukčně minimálně dvojitým zrcadlením obrazu. Obrazy jsou bez jakéhokoli jiného zásahu.

Ptáš se, čím jsem tím obohatila svět umění.

Člověk jako objekt.

Člověk, jako objekt. Člověk v mých filmech není konkrétní osobou, nemá příběh, charakter, minulost a budoucnost. Nemá ani tvář. On se jako jediný nehýbe.

Postavy v mých filmech stojí zády, oděné v jednoduchých šatech.

Člověk, jako tvar.

Je pouze symbolem, symbolem lidské bytosti. Nenadřazený nad okolím.

Dívám se na to kolem, to kolem člověka. To co žije v momentě, kdy se nikdo nedívá.

To co je pod nohama, to co je nad hlavou, co je ti po boku, za zády.

Nenadřazený nad ostatními objekty. Nechci, aby ses, diváku, ztotožnil s jejím příběhem, chci, aby ses ztotožnil sám se sebou, sám se sebou jako s přítomností v hmotě, která je součástí velikého celku, součástí světa kolem.

Ona, je symbol.

Nekonečná variabilita.

V projektu se chystáme v budoucnu pokračovat a rozvést jej. Rozsáhlost možností této techniky zrcadlení natočených materiálů je nekonečná a až fluidně organická. Chci vytvořit verzi dlouhou v řádu desítek minut doprovázenou ambientní hudbou od stejného autora. Tento specifický film měl by být meditačním zážitkem absolutního propadnutí se v čase a místě do pohyblivých obrazů a ornamentů. Stejně tak bych chtěla vytvořit sérii videí vhodnou pro prostory galerijního charakteru, kde by každý obraz zvlášť byl promítán v nekonečné smyčce se svou vlastní hudební skladbou.

Chci, aby bylo film možno vnímat jako příběh, jako životní zážitek, i jako obraz.

Do you really want to know?

What really matters? A film about the environment around us, about what we don't notice however it matters the most. You are part of it, you are her, you are the earth. A film about the unknown, about mysticism and magic in the landscape. About what's behind, behind that first sight.

Black and white author's animated non-narrative film created using stop motion and time lapse techniques.

Total length 8 min.

The music and sound component is the work of composer Stanislav Pecháč.